

ския вестник¹⁾. При това „общественото“ писмо въ идейно отношение стои по-високо отъ българския „ржкописенъ“ вестникъ, който има повече локаленъ характеръ. Споредъ наличнитѣ данни, български ржкописни вестници сж излѣзли едва въ втората половина на XIX вѣкъ.

Кога е излѣзълъ първиятъ български ржкописенъ вестникъ не е известно и мжчно може да се установи, тъй като ржкописнитѣ вестници сж излизали въ нѣколко екземпляри и понеже сж имали повече сатириченъ характеръ, както ще видимъ по-късно, сж били унищожавани. Сжщо така не може да се установи и тѣхниятъ брой. Въ Народната и Университетската библиотеки, както и въ Академията на Наукитѣ нѣма запазенъ нито единъ екземпляръ. Ние ще разгледаме само нѣколко ржкописни вестници, което, смѣтаме, ще бжде достатъчно за хвърляне свѣтлина върху характера и развитието на тази съвършена форма отъ вестничнитѣ заченки.

Единъ отъ старитѣ ржкописни вестници, за който намѣрихме данни, е в. „Бжлгаринъ“. Той излизалъ презъ 1867 година въ Свищовъ, единъ пжтъ въ недѣлята. Ималъ сатириченъ характеръ. Запазени екземпляри отъ него нѣма. Обаче неговиятъ редакторъ пише въ „Независимость“ (брой 24, 3 мартъ 1873 година) следното:

„Въ онова време (1867 г. Свищовъ) азъ издавахъ ржкописенъ вѣстникъ подъ заглавие „Бжлгаринъ“ и стараехъ са да го разпространа колкото са може по-вече. Главниятъ редакторъ на тоя вѣстникъ бѣше П. Г. К. „Бжлгаринъ“ излазяше веднашъ презъ недѣлята на голѣма хартия. Излѣзоха 14 броя. Ако нѣкои джржи тоя сатирически вѣстникъ, того мола да прочете статията „XIX вѣкъ камъ 1867 г.“ и да види збжднало ли са е нашето пророчество или не. Сътрудницитѣ на нашиятъ вѣстникъ, които ми носѣха материалъ почти сѣки день, ме извѣстиха че г. Катрановъ е ненадѣженъ човѣкъ“ . . .

Кой е билъ редакторъ на този вестникъ?

Тази статия е подписана съ инициалитѣ Х. П-въ, съ които обикновено се подписвалъ Хр. Ботйовъ. Тѣзи инициали станаха причина да се заблудятъ Евг. Волковъ и Койчевъ и Филиповъ, та да смѣтнатъ за авторъ на тази статия и следователно за издатель на в. „Бжлгаринъ“ — Хр. Ботйовъ²⁾. По-късно Ив. Г. Клинчаровъ доказа по най-убедителенъ начинъ, че авторъ на тази статия не може да бжде Хр. Ботйовъ. Нито езикътъ, нито стилътъ били на Ботйова, а пжкъ отъ съдържанието личало, че авторътъ е отъ Свищовъ. Въ 1910 година Клинчаровъ попадналъ на брошурата „Моитѣ спомѣни въ 1867 година“ отъ Хараламби Поповъ,

¹⁾ Вж. стр. 23.

²⁾ Волковъ: Хр. Ботйовъ, Сб. А. Н. кн. XV, стр. 54—63, Койчевъ и Филиповъ: Хр. Ботевъ, стр. 288—293.